

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL II.

Nr. 207.

Brașov, Mercuri 21 Septembrie (3 Octombrie)

1888.

„Gazeta” iese în fie-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etagiul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu două în-
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. séu
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nou abonament la „GAZETA TRANSILVANIEI”.

Cu 1 Octombrie 1888 st. v. se deschide nou
abonament la care invităm pe toți amicii și spri-
jitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.
pe șase luni 6 fl.
pe un an 12 fl.

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci,
pe șase luni 20 franci,
pe un an 40 franci.

Abonarea se poate face mai ușor și
mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, cari se vor abona din nou,
se binevoiesc a scrie adresa lămurită și
a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Brașov, 20 Septembrie v.

Trăim în epoca proceselor
politice.

Cel mai mare și mai penibil
proces politic al timpului de
față este în ajun de-a se desfășura
în Germania.

Le este cunoscut cetitorilor
noștri câtă senzația a produs în
Germania publicarea unui estras
din memoriile răposatului împărat
Frideric, care cuprinde anii
răsboiului franco-german 1870 și
1871.

Revista „Deutsche Rundschau”,
în care s'a publicat acest
estras observă, că răposatul
impărat însuși a împărțit
trimițătorului memoriile sale,
din cari acesta spre a fi discret
împărțese numai un estras.

În însemnările memoriale ale
impăratului Frideric se oglindesc
nobleța caracterului și a sentimen-
telor acestuia și din cuprinsul
lor ies la iveală generosele
intențiuni și adevăratul liberalism,
cel nutrea el în peptul său,
arzându de dorul ca odată, când
il va chema providința pe tron,

să poată realiza înaltele sale idei
pentru binele și fericirea poporu-
lui german.

Din estrasul publicat în „Deut-
sche Rundschau” mai reiese încă,
că răposatul împărat, pe atunci
prinț de coronă, a fost mai de
multe ori în conflict de idei cu
prințul Bismarck, pe când pe ma-
reșalul Moltke îl laudă și îl ad-
miră necondiționat.

În deosebire a fost cestiunea
proclamării împărăției germane,
care a adus în conflict pe prin-
țul de coronă cu Bismarck, căci,
pe când acesta dicea, că trebuie
să se aștepte dela timp de desvol-
tarea cestiunii germane, Frideric
credea ca să se folosească momen-
tul favorabil, să se proclame
impărăția germană și să se pro-
cedă în casu de lipsă cu totă e-
nergia față cu principii germani.

„Eu — scrie prințul de co-
ronă la 24 Ianuarie 1871 — mă
sânt ca German, nu cunosc
nici o deosebire între Bavarezii,
Badensii și cum se mai numesc
locuitorii celor 33 de patrii, însă
nu voiesc să mă amestec nici-
decum în afacerile lor interne
său să le răpesc individualitatea.
O de m'ar privi toți Germanii pe
mine și pe soția mea ca ai lor
și nu ca nise Prusiani, cari se
impun!”

Grija cea mai mare i-o făcea
prințului de coronă reconstruirea
națională și liberală a vieții de
stat în Germania. După atâtea
jertfe ce le-a adus poporul ger-
man, dice el, este în drept de
a aștepta dela dinastia Hohen-
zollern să se realizeze visurile sale
privitoare la restabilirea împărăției
pe base adevărate liberale.

Dér nu toți gândeau ca dên-
sul. El recunoșce, că în Ger-
mania nu se guvernă în spiritul
său și exclamă în însemnările sale
dela 7 Martie făcute în Ferrières:
„Mă îndoiesc în sinceritatea pen-
tru reconstruirea în sens liberal

a imperiului și cred, că numai
unui nou timp, care va avea să
socotască cu mine, îi va fi dat
a-o vedea realizată...” „Eu voi fi
cel dintâiu principe, care va pași
înaintea poporului său sincer și
fără de rezervă devotat institu-
țiilor sale constituționale... nu
voi aduce cu mine sentimente de
de ură în contra Francesilor, ci
mai multă nădejde de împăcare.”

Ca pe timpul când trăia în-
că împăratul Frideric, se născu
și în urma publicării memori-
ilor lui o viață și vehementă dis-
cusiune în presa liberală progre-
sistă de o parte și în presa conser-
vativă și bismarkiană-reacționară
de altă parte. Progresistii au cău-
tat să exploateze ideile depuse
în însemnările memoriale în fa-
vorea lor și camărturiă viuă, că
ideile lor nu pot fi dușmane
statului, cum susțin creaturele
lui Bismarck, după ce ele au fost
nutrite chiar de un rege prusian
și de un împărat german. Conser-
vativii însă s'au silit înzadar
de a slăbi valoarea memoriilor
declarându-le de false.

În cele din urmă însuși can-
celarul și-a pierdut răbdarea și
într'un raport imediat „cătră
impăratul se silesc a șterge ef-
fectul ce l'au produs memoriile
numindu-le false, dér admițându
totodată că ar pute să fiă și ori-
ginale și cerându dela împăratul
voia de a pute cerceta pe cale ju-
decătorească cine e autorul publica-
țiunii și de a l'ă trage la răspun-
dere pentru că a „divulgat secrete
de stat”.

Bismarck dă în acest raport
o dovadă eclatantă despre spiri-
tul său autoritar, dér și despre
slăbiciunile sale. Parcă ar voi să
stea ca un arhanghel cu sabia
de foc la porțile Germaniei și să
ferască să nu între cumva în
impărăția ideii în adevăr liberale și
progresiste său, cum le numesc

el, idei revoluționare și de dis-
cordia interioară.

Destul, că s'a pus deja în
scenă marele proces în contra
urzitorului publicației și a foiei
„Deutsche Rundschau” spre a salva
pretinsul interes al statului.

Profesorul Geffken, care a fost
un șir lung de ani în servi-
ciul diplomatic ca consilier
secret, unul din contrarii poli-
tici ai d-lui Bismarck, e deocam-
dată victima acestui proces cu-
rios, care denotă înainte de toate,
că Germania numai liberă și mul-
țămită nu este.

DIN AFARĂ.

În Anglia situațiunea politică din
afară continuă a fi considerată ca
paacifică. După o telegramă sosită din Lon-
dra, secretarul de stat Fergusson în-
tr'o vorbire ce a ținut-o în Lan-
chester s'ar fi declarat în sensul,
că în cursul celor trei ani din urmă
n'a fost un singur interval, în care
afacerile politice esterne să fi dat
bănueli, că se va conturba pacea și
că în cursul acestor ultimi 3 ani
mersul pacific spre progres al
comerțului și industriei a fost
totu așa de puțin amenințat ca
și acum.

**

„Correspondance de l'Est” primesc
din Monastir, din isvor turcesc, cu
data de 18 Septembrie, următoarele:

„Guvernul imperial, care nu ia
nici o măsură spre a se apăra
contra uneltirilor grecesci și bulgăresci
în Macedonia, a crezut de bine să
arate forțe energice față cu Alban-
esii. Aici și la Corița s'au făcut
perchisițiuni foarte severe în scop
d'a pune mâna pe toate docu-
mentele relative la mișcarea na-
țională.

La Corița s'au aflat numeroase
proclamațiuni din partea comite-
tului albanes din Bucuresci precum
și cărți didactice în limba albanesă.
S'au confiscat asemenea diverse
lăcți conținând cărți de citire.
În aceste cărți s'ar afla unele
pase care ar pute să ațite pe
Albanesii.

Nu se știe până acum care este
rezultatul perchisițiunilor d' aici. Deo-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(2)

Cipariu și filologia română.

Când însă cugetăm la vécurile ur-
mătoare, se naște în noi convingerea,
că orice comerț și orice instituțiune
culturală, disciplină politică și de
stat au tresă stagneze, să chiar dispa-
ră. Apoi urmă înlocuirea limbii
române prin slavonă în școlă și în
biserica română. Vécuri întregi
am fost nevoiți să progresăm
succesive în acest stat deplora-
bil.

E însă legea naturală aceea, în
urmea căreia țelina sterilă devine
agru productiv; e bunul natural
acela, care conservă un prerogativ
sfânt prin misterioasele sale
modalități; e dreptul naturii
acela, care apără bunul natu-
ral chiar și prin forța brută.

Și fiindcă autorul legii naturale
e constant și imutabil în lucrurile
sale, e evident că justiția sa
absolută respectă bunul natural.
Numai, mai numai pe această cale
amărmas în le-

gitima și strămoșesca noastră
ereditate: în limbă. Și calamitățile
seculare au imprimat în corpul ei
urme, cari poartă și vor purta
timbrul acelor epoci de tristă
memorie. Atunci nu e mirare,
dăcă primii cultivatori ai limbii
noștre în zelul și în dorul lor de a
ne vedea limba limbă, de a o
scii curată de acel noian de
elemente străine, s'au dimis pe
calea analogiei și a comparați-
unii a anunța de cuvinte române-
sesci cuvinte de origine evidentă
slave.

E drept, că între dênșii erau unii
ca p. e. P. Maior, care ținea cont
de evoluțiunea istorică a limbii și
I. E. Rădulescu recomanda studiul
cărților și hrisóvelor romane din
care se ne luăm materialul necesar
pentru limbă; totuși acesta nu a
scutit filologii români de a nu li
se face imputarea, că au puțină
cunoștință de principiile filologice
său, că le lipesc simțul „istorico-
moral”. (Vezi principii de limbă
de T. Cipariu pag. 234).

Urmările fură, că studiul
filologiei nu numai se suspendă pe
un timp oarecare, dér, chiar deveni
un lucru odios,

ca să nu dăie ridicul, înaintea
noastră. (Principii de l. și s. p. 235).

Într-aceste contrarii noștri
continuau cu o diligență rară a
disputa latinitatea limbii noastre
etc.

În mijlocul acestei încercări și
stări nenaturale pași T. Cipariu în
studiile sale filologice-etimologice
și spuse lumii, spu-se străinilor,
că limba română nu e o promiscuitate
hematologică, nu e slavă, nu e greacă
etc., ci e adevărată limbă latină.
Archaismul, elementele străine au
întrât în dênșă prin contractul
perpetuu cu străinii, prin forță,
dér atunci, când limba română
era deja formată și constituită
după legile sale proprii, ci nu în
epoca formațiunii, în care casu
s'ar mai admite verosimilitatea
ipoteselor contiare: martore ne
sunt formele abundente și
materialul vechiu al limbii.

Nu mult și gramatica și ortogra-
fia română din nou fú băgată în
foc, luptele interne se împropătară
de trei ori prin sistemul de limbă
și ortografiă al fericiților A. Trib.
Laurian și Ioan Maiorescu,
primul ca etimolog și estrem,
al doilea ca fonetist estrem.

Indată după dênșii pășese T. Cipariu
ca etimolog moderat.

Sistemul său ortografic basat pe
dialecte și monumentele vechi, îl
publică la 1841 sub titlul: „Extract
de ortografiă cu litere latinesc pe
temeiul limbii și ortografiei
bisericesc și obștinești de
dialecte, precum s'a urmat dela
1835 în tipografia din Blașu.”

Lumina ce s'a produs în filologia
română prin apariția acestui op
e ne negabilă, căci pe lângă
constatarea diferitelor dialecte
s'a descoperit diferența esențială
între dialectul eclesiastic și
profan. Prin acesta ni s'a făcut
posibilă cunoșcerea evoluțiunii
istorice a limbii noastre, ér
prin acesta am fost indus în
fondul preistoric al limbii și în
formele sale originale.

În așa dîsa literatură profană,
său în cronică, aflăm numai
purismul limbii. Nutrit de
convingerea că limba biserică
se ne fiă de basă, pe care să se
rădăce murii solizi ai acestui
edificiu măreț cătră culmea
lui. Apoi provocă pe toți ama-
torii și cunoșcătorii însuflețiți
de această

camdată se asigură că poliția a confiscat un pachet de esemplare din diarul albanesă al societății „Drita“.

Eu mă întreb de ce folos pot fi persecuțiunile contra învățământului legal și cu desăvârșire legitim al limbii albaneze pe cât timp propagandelor streine li se dă carte albă.

SCIRILE ȚILEI.

„Pester Lloyd“ aduse Țilele trecute scirea, că generalul *Traianu Doda* ar fi demisionat din funcțiunea onorifică de președinte al fondului fostului regiment de graniță Nr. 13. În privința aceasta se scrie acum din Caransebeș Țiarelor unguresci în mod tendențios, că *Doda* numai pentru aceea a demisionat din această funcțiune, pentru că se provoce demonstrații în favorul său și că adunarea generală a comunității de avere între strigări demonstrative sgototose a trimis la generalul *Doda* o deputațiune de 24 membri cu scopul ca să-l înduplece a-și revoca abdicarea. Deputațiunea a fost condusă de *Popovic*, protopopul Orșovei. *Traianu Doda* a primit rugarea deputațiunii și și-a revocat abdicarea.

Presbiteriul evang. al bisericii maghiaro-slave din *Mezöberény*, după cum cetim în Țiarele unguresci, a făcut în adunarea presbiterială dela 9 Septembrie un însemnat pas pentru a estermina panslavismul din biserica evangelică dela *Bekes*. Adunarea a hotărât, ca în mânia „agitatorilor“ panslaviști din protopopiatul evang. al *Bekes*-ului, rugăciunile în biserică să se facă în limba ungurescă. Asemenea s'a hotărât ca în viitor toți scolarii să fie catechizați de două ori pe săptămână în limba maghiară. Pentru ca biserica să potă suporta cu succes lupta pornită contra panslaviștilor ce se țin de această biserică, presbiteriul a hotărât să se înființeze un fond de 10,000 fl. sub numele „*Frăția maghiară*.“ — Porniri fatale și primejdioase!

În părțile Clușului mai mulți pomi, cu deosebire meri, au înflorit a doua oră, ba unii din ei au produs a doua oră chiar și fructe.

„Reuniunea de binefacere a femeilor maghiare protestante din Brașov“ va da la 6 Octombrie n. c. în sala Otelului Nr. 1 din locu o cină comună urmată de petrecere cu joc. Scopul este ajutorarea copiilor săraci la sărbătorile Crăciunului. Prețul intrării 80 cr.

Regele *Carol* a conferit marea cruce a ordinului „*Corona României*“,

locot-mareșalului *Cariani*, comandantul corpului de armată din Cluș.

Trenu de plăcere la Viena. Din incidentul espoziției jubilară în Viena, subsemnatul birou a dispus să se aranjeze un tren de plăcere dela Brașov la Viena și înderăt cu un preț scăzut de 50% pentru fiecare din clasele I-a, a II-a și a III-a. Călătoria se va face din Brașov până la Cluș (din Brașov trenul va pleca luni seara în 8 Octombrie a. c. la orele 7 și 10 min.) cu trenul de persoane obișnuit, er din Cluș la Viena se va face cu un tren accelerat separat. Precarea din Cluș va ave loci Marți, în 9 Octombrie a. c. 6 ore dimineața, er sosirea în Viena va fi Marți, 9 Octombrie a. c. 9 ore seara. Doritorii din jurul stațiilor învecinate ale Clușului, cari vor să ia parte la această călătorie, încă se pot bucura de acest preț redus de 50% la dus și întors. Biletele de drum ale acestui tren au valoare 30 de Țile și îndreptătesc pe călători a face două intreruperi (odată în Pesta și încă odată) și ce privesc bagagiul, au libertatea de a lua cu sine bagagiul de 25 kilo greutate. Pentru copiii mai mici de 10 ani se va face o reducere de preț deosebită. Pentru comoditatea celor ce vor să participe la această efină și rentabilă călătorie, au să se facă insinuările cel mult până în 3 Octombrie a. c. la subsemnatul birou, unde se vor da toate deslușirile, chiar și pentru încuarterare și menajare în Viena. Observăm, că pentru participanți va fi de mare interes prezența împăratului Germaniei, a Regelui Serbiei, precum și deschiderea noului teatru al Curții. — *Biroul orașenesc pentru eliberarea biletelor de drum ale călei ferate de stat reg. ung.*

Representațiune în afacerea răscum-părării regaliilor.

(Urmare.)

Casuri analoge s'au întâmplat și acolo, unde proprietarul nu-și administrează singur proprietatea, ci personalul economic pre zelos a efectuat economisări la contribuția fără scirea și invoirea proprietarului.

Fără vina proprietarului actual s'a întâmplat și aceea, că la acuirea de proprietăți urbariale prin schimb, cumpărare, sau altă cale, antecesorul în proprietate, a tăinuit adevăratul venit și astfel sub contribuția s'a pus un venit mai mic decât a fost cel real.

În toate aceste casuri ar fi cea mai nesuferită vătămă a dreptului, decât averea cuiva s'ar confisca fără desdau-nare, pentru că o a treia persoană străină de el fără scirea și conlucarea lui a

plătit mai puțin contribuția decât ar fi trebuit să plătescă.

Afară de casurile acum înșirate credem și scim chiar, că s'a întâmplat și aceea, că siguri proprietarii au făcut declarații neesacte și prin acesta scăruindu-și contribuția, au păgubit statul în realitate.

Fiind-că fără indoială există și astfel de casuri, suntem nevoiți a-le considera și pe acestea după merit.

A aprea fapte necorecte nu voim și nu ne ținem de datorința noastră. Regretăm adencă, că societatea omenescă relativ la împlinirea consciențioasă a datorințelor nu a ajuns încă la acea înălțime ideală, încât fiecare să-și împlinescă cu credință datorințele către stat... Dér fiind că trebuie să calculăm cu împrejurările date în realitate, suntem siliți a ne scorbî din imperiul ideilor morale pe pământ și a examina după prescrierile legilor respective, că tainuirea veniturilor acum prescise cu ce o pedepsește legea.

Regularea dărilor de venit este făcută în art. de lege XXVI. din 1868 și ca basă a statoririi lor sunt luate: declarațiunea voluntară a partidelor și cercetarea oficială. În această lege pentru întârzierea declarațiunii seu pentru declarațiune necorectă nu este normată nici o pedepsă, ci relativ, la dările de venit sunt a se aplica dispozițiunile art. de lege XXI din 1868 despre manipularea impozitelor publice. §. 90 din această lege — pe care compilația oficială a legilor și ordinațiunilor despre darea de venit în capit. 10 îl amplifică și îl detailează — prescrie, ca acela, care face o declarație falsă cu scop de scurta erarul cu intențiune, are să se pedepsască cu suma de 1—4 ori luată a diferenței dintre venitul real și cel declarat.

Prin urmare cea mai mare pedepsă a tăinuirii venitului adevărat este suma împătrită a dării de venit.

Acum să vedem, că această pedepsă în ce proporție stă cu paguba, pe care ar ave-o proprietarul vinovat, decât capitalul de desdauare s'ar plăti după planul conținut în proiectul guvernului.

Darea de venit după regalii este 10% din venit, er venitul fiind egal cu 50% din valoarea de capital a dreptului, este evident, că darea de venit a statului corăspunde cu 1/2% din valoarea de capital a dreptului regal. Dacă prin urmare cineva prin declarația sa falsă păgubesc statul dn darea de venit, paguba acesta se urcă la 1/2% din valoarea de capital a dreptului regal, și decât acesta se descopere, el se poate aedepsi cu 2% din valoarea mai sus numită. Dacă acum presupunem cazul, că cineva începând dela 1882 până la

finea anului presentu, adevă în decurs de 7 ani a păgubit neîntrerupt statul prin aceea, că a dat o declarație falsă a venitului, suma pagubei din 7 ani totu nu face mai mult decât 3 1/2%, pentru care cea mai mare pedepsă ce se pote aplica conform legii, n'ar pute fi mai mare decât darea neplătită luată de patru ori, seu 14% din valoarea de capital a dreptului.

Er în locu de pedepsa cea mai grea pentru cea mai grea vină, proiectul guvernului voescă să enunțe pierderea întregului capital corespunzător venitului nedeclarat.

(Va urma)

† Mareșalul Bazaine.

Săptămâna trecută a repositat în Madrid mareșalul Bazaine, cunoscut de comandant al armatei Rinului în războiul franco-german dela 1870. Bazaine a fost cunoscut mai întâi ca comandant al corpului de expedițiune franceză din Mexico, sub al cărui scut și-a instalat archiducele Maximilian domnia în această țară, care după plecarea trupelor franceze din Mexico a avut un sfârșit atât de tragic pentru el. Bazaine a fost urzitorul fatalului decret, în urma cărui toți republicanii prinși cu armele în mână au fost fără milă împușcați. Bazaine a înduplecat pe Maximilian să subscrie decretul și președintele Juarez s'a provocat la acest decret spre a justifica refugiul seu de a grația pe archiducele, care era prins în Gueretaro.

Cu trei ani mai târziu Bazaine a comandat ostirile franceze în bătăliile dela 14, 16 și 18 August 1870. În aceste bătălii el a încercat totul spre a reesi victorios, dér s'a dovedit, după judecata militarilor Germani, ca un general mediocru. Cu toate acestea era să învingă pe Germani la Mars-la-Tour și numai jertfelor colosale ce le-a adus corpul al III-le de armată prusiană este a se mulțami succesul Germanilor. După bătălia dela Gravelotte Mareșalul Bazaine, fiind tăiat linia sa de retragere la Paris, a fost silit să se retragă înderătul forturilor dela Metz.

Este o cestiune deschisă decât Bazaine ar fi putut să scape de aici spărgându linia inimicilor. De trei ori a încercat să spargă această linie, dér fără rezultat. Francesii susțin că încercările acestea n'au fost destul de energice și serioase, că Bazaine, auzind de proclamarea Republicei, a voit să conserve armata lui Napoleon și a diplomatizat jucând un rol politic dubios. În cele din urmă a trebuit să capituleze și el cu totă armata și să meargă în captivitatea germană.

limbă, să ajute din toate puterile edificarea acestui „*Sion românesc*.“

Dér opul prin care a produs o adevărată revoluțiune reformătoare în filologia română este: „*Pricipie de limbă și scriptură*.“ Din această cunoșcem dorul lui Cipariu, vasta sa erudițiune, de aici concludem la totă individualitatea sa, de aici primim convingerea, că Cipariu s'a născut pentru limbă.

Abstragându dela nobleța scopului, chiar și numai o muncă atât de conșciă și serioasă e suficientă unui muritor să și câștige nemurirea. Pentru aceea, înainte de a termina acest articol, cel dedicăm memoriei scumpe a ilustrului filolog dela Târnave din incidentul aniversării prime a decedării sale, ne permitem a ne face cunoștința opului fi și numai pe apucate.

E vorba, că concepuse în densul idea de a redacta un Țiar, care să fie depozitarul cercetărilor și studiilor filologico-istorice române. Ideia luă trup la 1847 în 25 Ianuarie prin înființarea „*Organului Luminării*“, care însă, după o durată de un an și vr'o trei luni, fu

suprimat prin evenimentele anului memorabil 1848. Resultatele obținute au fost publicate la 1866 în o nouă edițiune revădută și completată. Scopul autorului se găsește îndat în articolul prim și se resumază în: „*LITERE latine, și LIMBĂ cât s'a puté mai curată*.“

Ortografia cu litere latine, latine! Credem, că acesta nu pote fi o utopiă, ci ea este o dispozițiune testamentală a celor doi magi dela Sudu, Șincai și Maioră, a cărei execuțiune a fost îndreptată lui T. Cipariu. Abia însă se apucă de lucru și obstaculele îi și năvăliră poteca — alt-cum destul de troenită — dificultăți cruciale fură puse în perspectivă ca afrontu nobililor nisuițe, ba chiar anateme sburată peste capul lui Cipariu și Barițiu și asupra acelei pleiade ilustre, care voia cu tot prețul să ne curățim de „*sdrênțele ciriliane*“, cu numiau ei cirilele.

Pe când se înființase „*Organul Luminării*“ între noi nu crasa întru atât retrogradismul, ca opacismul. Și de aici e esplicabilă rîvna și energia des-

voltată încă în primul număr al „*Organului Luminării*“. Cipariu după un studiu îndelungat și profund, încărunit în filologie, cu eruditul seu apărat științific se credea pe sine de o autoritate, de un magistr, căruia aveam să ne subordonăm. Și cu tot dreptul! Dér fanatismul unora și egoismul altora nu cedară savantului nostru. Când permitem acesta nu suntem accesibili a-i atribui nimbul infalibilității, ci ținem numai cont de starea ortografiei române și de cele două extremități date de *Maiorescu-Laurianu*, între cari Cipariu luase calea cea mai bună, nu căci în ultima analiză și ortografia prin sistem și dispute conșci și serioase ajunge la perfecțiune, pre cum aurul prin focu la lămurire, numai acestea lipseau la cei mai aprigi cărtitori.

Cu doi ani mai târziu „*Gazeta Transilvaniei*“ încep și ea a aplica literele latine. La multele dér bătrânele stăruințe ale lui *Asachi Georgiu* din Moldova și la ale lui *Eliade* din Muntenia pe la 1860 literele latine încep a ave o trecere mai mare în principate; presa ro-

mână, care pe la 1860—61! era reprezentată prin vre-o 19 Țiare, îmbracă costumul adevărat străbun.

Despre unitatea ortografică însă nu era vorba. Două comisiuni profesionale: una la Bucuresci, alta la Iași instituite înainte de anii 1860, anume au fost cercetate să discute cestiunea ortografiei cu litere latine. Guvernul austriac din rațiuni de organizațiune politică delégă la 1860 trei comisiuni cu defigerea ortografiei, una la Sibiu, alta la Timișoara și alta la Cernăuți. Cu excepțiunile Bucovinenilor, revoluțiunile celor două comisiuni fură puțin decise afară de repugnarea orî cărei ingerențe a guvernului în materiă de limbă și ortografiă română, care fu pronunțată într'un ton destul de bărbătesc, conșcie fiind de misiunea, „*că națiunea noastră este una, limba ei încă are să fiă una și aceeași*“. În sensul acesta comisiunea din Sibiu pretindea, că spre a judeca și decide asupra obiectului în cestiune se recere fiorea națională în unitate.

(Va urma.)

Mai târziu Bazaine a fostu trasu în cercetare pentru cauzele dezastrului său. În 6 Octomvre 1873 elu a fostu adusu înaintea consiliului de resbelu, sub președinta ducelui de Aumale și în 10 Dec. alu aceluiași anu a fostu condamnatu la morțe. Judecătorii înșiși au cerutu însu agratiarea lui dela președintele Mak-Mahon care a străformatu sentința de morțe în închisore de 20 ani. Opiniunea publică în Franția susține și acuma, că Bazaine prin atitudinea sa echivocă și așteptătoare a tradatu interesele apărării naționale.

Bazaine a fostu transportatu și închisut în fortulu Sainte-Margerite. După 9 luni sosi deodată scirea, că a fugit din captivitate. Unii credu, că însuși Mak-Mahon, soțulu lui vechiu de arme, l'a lăsatu să scape. De atunci Bazaine a trăit în Spania și nu s'a mai audit nimicu de elu până acuma. Elu a fostu uitatu ca toți cei ce au avut nenorocirea de a fi învinși.

Bazaine a murit în cea mai mare singurătate căci soția sa, o creolă încă tână, de trei ani se află cu copii săi mai mic în Mexico. Nicu fiul său celu mai mare, care servece ca sergentu într'unu regimentu de vânător spaniolu n'a fostu la tată-său, când a murit. Bazaine lăsa după sine puțină avere. Elu era forte agreatu în societatea din Madridu.

Industria forestieră pe domeniul coronei în România.

Din „Curier. Fin.“ din Bucuresci reproducem în estras următoarele:

După grele lupte și mari sacrificii am ajunsu în fine să numărăm și în România câteva exploatațiuni de păduri de o ordine superioară, care ne dă măsură de ceea ce pôte face mintea și mâna omului pentru cultură și civilizațiune.

Vom să vorbim de importantele industrii forestiere instalate la Bicazu, Sabașa și Mălini, ai căroru munți și păduri locuite până eri de totu felulu de fiare sălbatică, au ajunsu astăzi a fi transformate într'unu felu de orașele locuite de sute de lucrători, silonate de căi ferate și iluminate cu electricitate.

S'ar părea că ceea ce avansăm aci ar fi unu vis, de-orece nimănu nu i-ar trece prin minte că în munții sălbatici dela Mălini s'ar putea găsi exploatațiuni de ferestree americane cu 18 kilometri de drumu de feru și cu serviciu de electricitate inadinsu instalatu pentru a activa și noptea câtu mai mult posibilu exploatațiunea. Cu tôte acestea lucrulu există și industria forestieră din munții Bicazulu, Sabașa și mai cu semă din munții Mălini, este și trebuie să fiă considerată ca una din cele mai frumoșe podobe și mai mari succese ale României economice!

În urma războiului vamal țeranii din partea locului, cari se ocupau altădată cu crescerea vitelor, la care au renunțatu de când Austro-Ungaria ne-a închis granițele, găsescu astăzi a deservi cu carele și cu brațele lor o industrie formidabilă care le procură de lucru.

Din tôte acestea reese, că ceea ce urmărește administrația domeniului Coronei este crearea unui centru de muncă pentru locuitorii români. Aceia, cari susțin că pe aceste domenii n'ar fi decât streini, neadeveruri grăescu deorece e sciutu de tótă lumea, că toți impiegații administrației domeniului coronei sunt români și ca lucrători simpli nu se întrebunțază streini, decâtu numai atunci, când Românii nu voescu să lucreze.

Intâmplări diferite.

Foc. În comuna Ciugudelu unu incendiu vehementu a causatu o pagubă de 6000 fl. locuitorulu Manu Ironimă, arendatorulu domeniului lui Palfy Denes. Se presupune că făculu ar fi fostu pri-

cinitu de mâni rele. S'a pornit cercetare.

Nenorocire. În 14 Septemvre n. c. au mersu mai mulți locuitori din comuna Secașu, ca să-și păzescă cucuruțulu din imășulu comunalu pe care îl prădau porcii sălbatici. D'odată se ivesce însu unu porc sălbaticu (giganu) ne mai pomenit de mare înaintea lui Iosif Marișu, care la momentu își descărca pușca asupra lui, rânindu-l la unu picioru. Porculu sălbaticu însu infuriatu se repede la densus și începe a-lu străpunge cu colții intru atata, încatu bietulu omu îndatu a și murit. La auzirea sgomotului au grăbitu apoi ceilalți soți ai nenorocitului, cari pușcară porculu sălbaticu aducându-i pe ambii în comună morți. — Bétranii spunu că în viața lor nu au vedutu dihană atatu de mare.

Noroc în nenorocire. Din Sighețulu Marmației se scrie, că președintele de tribunalu de acolo Kistka Geza, împreună cu nevastă-sa și cu judele de tribunalu Segan Antal fură amenințati de o mare primejdiă în ziua de 25 Sept. Pe când ei se preambiau împreună cu trăsura, de-odată se răsturnă aruncați fiindu câtu colo departe de trăsura. Fiindcă loculu pe care au cădutu era plinu cu petrii, președintele de tribunalu își sfâșia fața și fu vătămatu la capu, nevastă-sa își rupse gura și se rani la picioru, ér judele de tribunalu își sparse capulu în trei locuri. *Noroculu* constă în împrejurarea, că nicu unulu n'a primitu rană de morțe.

Literatură.

„Lumina pentru toți“, revistă pedagogică, apare în Bucuresci de două-ori pe lună sub direcțiunea d-lui *Eniu Băltănu* (Calea Moșilor Nr. 138); abonamentulu pe anu 12 lei. — Cuprinsulu N-rului 6 an. IV. 15—31 Augustu 1888: Pentru cititorii noștri, de direcțiă; Mișcarea pedagogică din afară; Transformismul, de D. Ionescu; George Crețianu, de Al. I. Șontu; Șchițe din Istoria Podagogiei, de Ionu Russu; O carte de mare însemnătate, de Ion Russu; Metodă, Mod, Procedură și formă în Pedagogiă, de E. B.; Din Ungaria, de I. Russu; Bibliografiă.

Invitare.

Domnii membri ai despărțământului IV (Sasū-Sebeșu) alu Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, precum și alți iubitori de progresulu poporului român se invită prin acēta cu tótă onōrea a participa la adunarea generală a despărțământului ce se va ține la 28 Octomvre a. c. st. n. în comuna Săsciori.

Sasū-Sebeșu, 30 Septemvre 1888.

Direcțiunea despărț. IV.

Danil Davidu, Ioanū Piso,
actuariu. directoru.

Mulțamită publică.

Comitetulu parochialu alu bisericei SS. Archangelu din Satulungu aduce prin acēta mulțamită următorilor generoși donatori, cari înțelegându despre starea critică, în care se află școla noastră, s'au grăbitu a ne veni în ajutoru prin contribuiri benevole, colectate de *D-lu Pavelu Panțu*, comerciantu în Ploesci:

Pavelu P. Panțu 40 lei, Ionu R. Gologanu 20 lei, George P. Panțu 20 lei, Alece P. Panțu 20 lei, Ionu G. Stroescu 20 lei, M. T. Stănescu 10 lei, Nicolae B. Olteanu 5 lei, G. Dobrescu 5 lei, A. Namurescu 10 lei, Duțu P. Panțu 5 lei, Duțu R. Panțu 9 lei, G. Cârjeanu 5 lei, Niță Părvescu 5 lei, A. Georgescu 5 lei, Max I. Schafur 2 lei, D. Theodorescu 2 lei, N. Petrescu 2 lei, Ghiță Gr. Sorrescu 10 lei, George Radovici 10 lei, Constandin Ionu 5 lei, S. Schmettau 2 lei, N. I. Brănzescu 2 lei, C. Dimitrescu 2 lei, D. G. Moțoiu 2 lei, Ștefanu Nicolau 2 lei, Șcarlat Ionescu 2 lei, Ion I. Carabelea 2 lei, Protopopescu 2 lei, T. D. Christescu 3 lei, Niță L. Gogașa 1 lei, Tache Aldescu 1 lei,

D. Bómbănu 2 lei, H. A. Alexiu 2 lei, Anonim 5 lei, Aron 2 lei, Trifu 2 lei, Anonim 2 lei, Ghiță Ionescu 10 lei, Preotulu N. Ióchimescu 8 lei, Hagi V. Vasiliu 1 lei, Ionu B. Găitanu 5 lei, Irimiă I. Hărjescu 2 lei, George R. Bociógă 2 lei, George Sulescu 2 lei, Valeriu R. Bociógă 2 lei, Costică V. Brașoveanu 2 lei, Ion Lăzărescu 4 lei, Dumitru R. Chițu 2 lei, Zacharia 2 lei, Radulu 1 lei, O. Penescu 1 lei, Paraschiv Dimitrescu 1 lei, Tache D. Stănescu 2 lei, Anonim 2 lei, I. S. Xenia 2 lei, C. Zacharia 1 lei, Demetru Cosmescu 2 lei, Ionu Minea 2 lei.

Suma totală 300 lei.

SCRIRI TELEGRAFICE.

Viena, 2 Octomvre. La ordinulu Majestății Sale se adună astăzi aici deja toți archiducii ca să primescă pe împăratulu Germaniei.

Viena, 2 Octomvre. Impărătesa va primi pe împăratulu Wilhelm la palatu (Hofburg).

Berlinu, 2 Octomvre. Consiliarulu secretu Geffken îndatu după arestarea sa a fostu supusu unui interogatoriu de trei ore înaintea procuraturii superioare. Astăzi va fi supusu unui interogatoriu înaintea judeului de instrucțiune. În privința transportării sale la Berlinu s'au început negociări între autorități.

Berlinu, 2 Octomvre. Scirea că împăratulu a declarat în Detmold memoriile lui Fredericu ca false se desminte categoricu. Impăratulu și-a esprimatu numai nemulțumirea asupra publicării.

München, 2 Octomvre. Impăratulu Germaniei a sositu aici aseră. La gară dându-se josu din cupeu a alergatu înaintea prințulu-regentulu alu Bavariei, l'a salutatu îmbrășându-lu și sêrutându-lu de cincî ori.

În urma unei viue mișcări între internaționali și anarhiști și în urma unor faime de atentatu au sositu aici mulțime de polițiști serceți.

DIVERSE.

Unu glonțu în capu 29 de ani. Printre soldații căduți la bătălia dela San-Martino în 1859, a fostu și Antonio Fendatari, din Cremona, lovitu de unu glonțu în frunte. Elu se vindecă de rana primită, dér din Mai anul acesta se plângea de o mare durere de capu. În acelașu timpulu ușoră umflătură se produsese în locul unde fusese rana. Medicii bănuiră, că o să fiă o țandără de osu, și declară lui Fendatari, că trebuia să i estragă țandăra, ca să se evite complicațiun. Rănitulu primi. Care nu fu însu mirarea doctorilor Pizzamiglio și Coggi, când după ce scóseră câteva țandări de osu, găsiră unu glonțu de pușcă ghintuită austriacă, glonțu care de douădecî și nouă de ani dăcea turtit în cutele frunții, fără ca Fendatari să fi datu vre-o dată sēma de una ca asta în tótă acea vreme. Fusese în totdeuna încredințatu, că glonțulu, lovindu în cozoraculu chipiului, deviasē și lă rânise numai superficialu. Operațiunea, care a izbutit forte bine, a ținutu două ore și jumătate. Glonțulu se băgase așa în osu, că hirurgulu a fostu nevoit să lă scóță în fărîmături. Fendatari se simte acuma forte bine și rana operată i se va închide în curēndu.

Stațiunea romană Centum-Putea, cea multu căutată de istorici și arhilogi, se pare a se fi descoperit în apropierea (cătră Nordu) a comunei Surduculu-mare în Comitatulu Caraș-Severin. Acēta stațiune formeză unu quadratu de 200 de pași în lungimea unei lături și este impresurată și astăzi de unu șanțu de 2 metri de înaltu. Cărămizile romane aflate califică locul de o întăritură romană. Fundamente de casă nu

se vedu, dér decât s'ar întreprinde săpătură, e verosimil, că se voru descoperi și fundamente. Stațiunea se vede, că n'a avut o deosebită însemnătate. Părți ale călei romane s'au aflat încă bine conservate. În depărtarea dela comuna Jidovin (Bersovia) până la Centum-Putea corespunde precisu cu îndepărtarea ce o aflăm în table numite Peutingeriane între aceste două locuri. Ce se atinge de numirea stațiunei Centum-Putea (o sută de puțuri) probabil, că pe timpul Romanilor fiindu regiunea acēta încongiurată de păduri seculare, voru fi existatu multe fântâni în apropierea ei.

Tonulu ca putere motrice. Câteva diare franceze sunt pline cu felu de felu de descriții minunate și dări de sēmă asupra noui descoperiri a Americanelui Keely, care voescē să întrebunțeze o putere interatomică la tunuri. Acēta putere a lui este tonulu. Într'o di elu a observatu influența acordurilor musicale asupra gémuriloru și asupra oglințiloru din odaia unde locuia. „Córdele de sēmă, dice Keely, vorbeau, sticla rēspundea întocmai și regulat.“ Acēta observațiă au mai făcutu o și alții, dér d. Keely se folosi de dēnsa și conchise de aci, că cu o orchestră poți desfășura o putere mare, care se fiă chiar și mai mare decâtu alu cataractei Niagara și o d-ră care drângănesce din piano, desfășură o putere, care echivalēză cu aceea produsă de 200 de cai. Motorulu său interatomicu e constituit din unu liberatoru, care stă în legătură cu unu diapasonu și care este pusu în mișcare prin unu mare arcușu de violă. Puterea ce se află adunată în liberatoru, trece apoi prin o rețea (impletitură) făcută din platină. De aci puterea e transportată mai departe și apoi pune în vibrațiă roțile și pârghia, într'unu cuvēntu la ori ce și ori și cum. Keely a făcutu unu astfelu de motoriu cu ajutorulu unui cornet a piston, de o putere de 250 de cai. Cu acēta nouă mașină elu a făcutu nisce esperiențe minunate, în fața unui publicu, care se compunea din mai mulți bărbați competiți. În 18 minute găuri cu unu sfredel u gaură adēncă de 6 metri, avēndu o circumferință de 1½ metri în granițulu quartos din Cotskil-Mountains. Mai târziu apoi fixă motorulu său la o locomotivă, pe care singuru în persōnă o conducea cu acēta putere dela Filadelfia la New-York.

Cursulu pieței Brașov

din 29 Septemvre st. n. 1888

Bancnote romănesc	Cump.	9.34	Vend.	9.38
Argintu romănesc	„	9.30	„	9.34
Napoleon-d'ori	„	9.54	„	9.56
Lire turcesc	„	10.82	„	10.86
Imperial	„	9.82	„	9.86
Galbin	„	5.62	„	5.67
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—
„ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusesc	„	128.—	„	129.—
Discontulu	„	6½—8%	pe anu.	

Cursulu la bursa de Viena

din 29 Septemvre st. n. 1888.

Renta de aur 4%	100.—
Renta de hărtă 5%	90.30
Imprumutul căilor ferate ungare	146.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	97.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	112.50
Bonuri rurale ungare	104.50
Bonuri cu clasa de sortare	104.50
Bonuri rurale Banat-Timiș	104.50
Bonuri cu cl. de sortare	104.50
Bonuri rurale transilvane	104.50
Bonuri croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinu unguresc	99.75
Imprumutul cu premiulu unguresc	131.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	122.75
Renta de hărtă austriacă	81.15
Renta de argint austriacă	81.80
Renta de aur austriacă	110.50
Losuri din 1860	140.—
Acțiunile băncei austro-ungare	873.—
Acțiunile băncei de creditu ungar	306.25
Acțiunile băncei de creditu austr.	312.60
Galbin împărătesc	5.71
Napoleon-d'ori	9.58
Mărci 100 imp. germane	59.45
Londra 10 Livres sterlinge	121.40

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

Sositrea și plecarea trenurilor și postelor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. **Dela Brașov la Pesta:**
Trenul de persoane Nr. 307: 7 ore 10 de minute seara.
Trenul mixt Nr. 315: 4 ore 10 minute dimineața.
2. **Dela Brașov la Bucaresti:**
Trenul accelerat Nr. 302: 5 ore 37 minute dimineața.
Trenul mixt Nr. 318: 1 ora 55 minute după amiazi.

II. Sositrea trenurilor:

1. **Dela Pesta la Brașov:**
Trenul de persoane Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amiazi.
Trenul mixt Nr. 316: 9 ore 52 minute seara.

A. Plecarea postelor:

1. **Dela Brașov la Râșnov-Zarnesti-Bran:** 12 ore 30 m. după amiazi
2. **Zărnesti:** 4 ore după amiazi.
3. **in Săvine [S. Georgii]:** 1 ora 30 minute noaptea.
4. **la Făgărași:** 4 ore dimineața.
5. **la Săcele:** 4 ore dimineața.

In magazinul de bucate

Institutului de credit și de economii

„ALBINA“

FILIALA BRAȘOV,

e de închiriat etajul I și podul.

Magazinul situat lângă **Gara Brașov** e legat prin șinele proprii ale institutului direct cu acesta. Localele se pot închiria sau toate sau se pot închiria numai cabine singuratic. Cabinele cuprind **3, 6 sau 9 vagoane de bucate**. In total cuprind localele de închiriat **24 vagoane**; se primesc în aceste spre magazinare și bucate după greutate și cu sепт-тэнана, magazinul costă în casul acesta **1 cr. de 100 de kilograme pe săptămână**.

Inchirându-se pe termen fcs mai lung și toate localele sau cabine singuratic, se vor face reduceri însemnate de chiria.

Partidelor, care ocupă magazine de ale „Albinei“, li se pun la dispoziție pe lângă re-bonificare potrivită cumpene decimale, vase de măsurat, ciur și trierători.

Deslusiri mai de aproape se pot primi în biroul institutului

Piața mare No. 90 dela 8—2 ore.

Se deschide abonamentul pre anul 1888

la

AMICUL FAMILIEI. Diar beleturistic și enciclopedic-literar — cu ilustrații. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 și a unei în număr câte de 2—3 côle cu ilustrații frumoase; și publică articlii sociali, poesii, romane, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tracteză cestii literare și științifice cu reflesii la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atenție viața socială a Românilor de pretutindena, precum și a celorlalte poporații din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste totu nisuesce a întinde tuturor indivizilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerație pre anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci—lei, plătili și în bilete de bancă ori marce postale.

PREOTUL ROMÂN. Diar bisericesc, scolar și literar — cu ilustrații. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrații, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia multe de predice pre duminică, serbător și diverse ocașii, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă totu soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericesc, scolară și literară. — Prețul de prenumerație pre anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci—lei, plătili și în bilete de bancă ori marce postale.

Colectanții primesc gratis totu altu patruea esemplar.

Numeri de probă se trimit gratis oricui cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totu de aci se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Apologie. Discușii filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înveritate și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulu Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei românesce în vorbire și scriere înveritate și apreată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericesce la tôte serbătorile de peste an. de I. Papiu. Unu volum de preste 26 côle. Acest op de cuvântări bisericesce întrece tôte opurile de acestu soi apărute până acum — avându și o notiță istorică la fiă-care serbătoare, care arată timpul introducerii, fasele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva serbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzariul. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.
Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.
Idealul pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea noiei: **Idealul pierdut** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.
Codrean crailu codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul Sichastru. Tradiție de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Elu trebuie să se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețul 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță

din emigrarea lui Dragoșu. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educației. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedia în 5 acte, după Augustu Kotzebue, tradusă de Ioan St. Suluțu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnaziului din Finne prin Vincențiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafir și violele, poesii populare, culese de Ioan Popu Reteganu. Unu volum de 14 côle. Preț. 60 cr.

Tesaurul dela Petrosa seu Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Sătenului Român. Cartea I, II, III, IV, cuprind materii forte interesante și amuzante. Prețul la tôte patru 1 fl. — câte una deoseb 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Indreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de școlă, de V. Gr. Borgovanu, profesor preparandial. Prețul unui esemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-unu op, întocmit după lipsele școlerilor nostre în măsura în care este acesta, pentru aceea ilu și recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesată.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. Gr. Borgovan. Prețul 15.

Manual de Gramatica limbei române pentru școlele poporale în trei cursuri de Maximu Popu, profesor la gimnaziul din Năsăud. — Manual aprobat prin ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datu 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețul 30.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioan Buteanu, prof. gimn. Unu volum de peste 30 côle. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțu, profesor. Op aprobat și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică forte bogată a acestui op — cuprind compoziții de totu soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se pôte întrebuința

cu multu folos de cătră preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu mă uita. Colectiune de vierșuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafiă ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în școlă poporală pentru învățători și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavrilu Trifu profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesce forte frumusu ilustrată. Prețul unui esemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legatură de lux 1.50—2.50

Micul mărgăritar sufletesc. Cartică de rugăciuni și cântări bisericesce — frumusu ilustrată, pentru pruncii scolar de ambe secșele. Prețul unui esemplar broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cartică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolar de ambe secșele. Cu mai multe icône frumose. Prețul unui esemplar e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visul Prea Săntei Vergure Maria a Născătoare de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumose. Cu icône frumose. Prețul unui esemplar spedit franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusu Christos. Prețul unui esemplar legat și spedit franco e 15 cr.